

Hodnocení diplomové práce

Posudek oponenta práce

Jméno autora: Bc. Jana Vokřínková

Název práce: Sociální reprezentace mentální anorexie u žáků v období střední adolescence

Vedoucí práce: Mgr. Anežka Kohoutová

Oponent práce: PhDr. Jindra Vondroušová, Ph.D.

Katedra pedagogiky a psychologie, PdF UHK

Práce je zaměřena: teoreticky i empiricky

Rozsah práce: dostatečný

Použité zdroje: aktuální, české i zahraniční

Počet uváděných zdrojů: dostatečný

Předkládaná diplomová práce se zabývá populárním tématem mentální anorexie, přičemž se snaží zjistit, jak je tato nemoc vnímána běžnou populací v období střední adolescence. Teoretická část se zabývá pojmem sociální reprezentace, mentální anorexie, ale také obdobím střední adolescence s důrazem na tělesný vývoj. Praktická část je postavena na pěti technikách zjišťování dat, které jsou kvalitativního i kvantitativního charakteru.

Formální stránka DP: Po formální stránce práce splňuje většinu nároků, které jsou stanoveny. Jisté nedostatky jsou spíše méně závažného charakteru: úvod, závěr, seznam literatury se nečísluje; nejednotnost v údajích uváděných v bibliografických citacích (nepravdělně je uveden stát, v němž publikace vyšla); titulky grafů a obrázků se umísťují pod objekt; u netextových objektů je vhodné titulek typograficky odlišit; výpadek zarovnání textu do bloku aj. Velmi dobře však autorka pracuje se zdroji, a to jak s jejich parafrázemi či relevantním uváděním přímých citací. Škoda jen, že nejde vždy k původnímu zdroji, ale mnohde užívá sekundární citace autorů, kteří jsou v našich podmínkách běžně dostupní (např. str. 19).

Jazyková stránka DP: Výjimečně se vyskytují pasáže, které jsou mírně nesrozumitelné, příp. mají drobné slohové nedostatky (např. přílišné opakování slov v rámci věty či odstavce, viz poslední odstavec na str. 8). Občas se vyskytují překlepy (Haysová místo Hayesová, str. 19), ale celkově je vyjadřování autorky na velmi dobré úrovni. Adekvátně pracuje s odbornou terminologií a vyjadřuje se kultivovaně.

Obsahová stránka DP: V rámci teoretické části je třeba vyzdvihnout kapitolu o metodologii zkoumání mentální reprezentace, která je jakýmsi průřezem možných způsobů, jak tento ne příliš dobře uchopitelný jev studovat. V případě druhé kapitoly je velmi vhodné, že se autorka zaměřila právě na tělesné změny, které v tomto období nastávají.

Výjimečně se objevují výroky, které jsou mírně zkreslující či nepřesné. Např. stanovení rozvoje identity jako hlavního úkolu adolescence není zásluhou Macka (2003), ale psali o něm už dávno před ním další autoři (např. Erikson). Jiným příkladem je na str. 25 výrok, že „pokud mluvíme o mentálně anorektickém těle, jde o postavu, která vykazuje tělesnou hmotnost pod 15% přiměřené hmotnosti, která odpovídá věku a výšce dotyčného.“ Jistě autorka myslela patnáctiprocentní úbytek hmotnosti. Str. 33: Jeden z důvodů pro nezapojení školy do výzkumu bylo „stěhování budovy školy“. Celkově však autorka v teoretické části po obsahové stránce prokázala schopnost zorientovat se a vyzdvihnout podstatné jevy z problematiky, kterou si vybrala.

Metodika výzkumu je zajímavá a pestrá, a rozhodně její realizování a vyhodnocování výsledků bylo náročné, což je hodno ocenění. Velmi dobře je popsán způsob získávání dat a samotný proces vyhodnocování. V rámci vymezení výzkumného vzorku by bylo vhodné srovnání nejen celého souboru, ale také specifikace v rámci odlišných škol (ZŠ, víceleté gymnázium). Otázkou je, proč se autorka v rámci výsledků relativně dost soustředila na respondenty, kteří mají osobní zkušenost s MA, neboť ti tvoří většinovou populaci a jejich odpovědi mohly (vzhledem k tomu, jak byla položena výzkumná otázka) celkové výsledky ovlivnit. Velmi zajímavá byla metoda psaní příběhu, ale také výsledky, které byly získány z hodnocení fotografií.

Velmi cením rozsáhlou diskuzi, která následuje po uvedení výsledků. Kromě uvedení některých rezerv jsou naznačeny i možnosti dalšího zkoumání tématu. Tím vším autorka prokázala schopnost nadhledu, tvořivosti, ale v neposlední řadě i pokory, což jsou vlastnosti u učitelů moc prospěšné a věřím, že je bude autorka dále rozvíjet.

Otázky k obhajobě:

1. Na str. 32 je následující věta: „Vzhledem k charakteru a obsahu práce jsou popsány výsledky jednotlivých šetření, které jsou nejvíce kontrastní a přináší zajímavé poznatky“, obdobně na str. 43: „... výsledky, které vynikly jako nejzajímavější a jsou považovány za výsledky s největší výpovědní hodnotou.“ Které výsledky nebyly uváděny a proč? Je vhodné zmiňovat pouze výsledky, které jsou (subjektivně) překvapivé? (O subjektivitě „zajímavosti“ svědčí např. uvedení faktu, že mají studenti víceletého gymnázia širší představu o MA než žáci ZŠ.)
2. Respondenti, kteří mají osobní zkušenost s MA, byli vyhodnocováni zvlášť? Pokud nikoli, mohly jejich odpovědi ovlivnit celkové výsledky?

Text splňuje nároky kladené na diplomovou práci.

Výsledné hodnocení:

Datum: 16. 8. 2018

.....

Podpis oponenta práce